

VOLUME-2, ISSUE-2

Buxoroda Turizm salohiyati va imkoniyatlari.**Tohirova Aziza Tolib qizi.**tohirovaaziza038@gmail.com

Telefon raqami:+99899781381

Mahmudova Muattar Iskandar qizimahmudovamuattar515@gmail.com

Telefon raqami:+998935748411

Muhammadiyeva Marjona Bobonazar qizi

Telefon raqami:+998917161926

marjonamuhammadiyeva041@gmail.com

DTPI Tadbirkorlik va boshqaruv fakulteti Turizm yo'nalish talabalari.

Annotsiya: Buxoroda turizm sohasini yanada rivojlantirish, mehmonxonalarni ko'paytirish, turislarga yaxshi xizmat ko'rsatishni yanada rivojlantirish, turistlarga zamonaviy avtotransport vositalari bilan ta'minlanishi, turistlarni ko'proq jalb qilish haqida ushbu maqolada yoritilgan.

Kalit so'zi: Turizm, Buxoro, mehmonxonalar, yaxshi xizmat ko'rsatish, zamonaviy avtotransportlar, turistlar, ziyoratgohlar, gidlar, gastronomik turizm.

Kirish qism. Hozirgi kunda turizm sohasi dunyo bo'y lab keng taraqqiy etgan sohalardan biri. Turizm sohasi O'zbekistonda ham yildan yilga yaxshi rivojlanib bormoqda. O'zbekiston Respublikasi Qonuni Turizm sohasida Qonunchilik palatasi tomonidan 2019-yil 16- aprelda qabul qilingan Senat tomonidan 2019 –yil 21-iyunda ma'qullangan. Turizmni rivojlantirish bo'yicha O'zbekistonda ko'plab ishlar amalga oshirilmoqda. Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi huzuridagi byudjetdan tashqari turizm sohasini qo'llab quvvatlash jamg'armasi mablag'lari hisobidan O'zbekistonning tarixiy va afsonaviy shaxslari to'g'risidagi to'liq metrajli badiiy, qisqa metrajli suratga olish uchun loyiha qiymatining 30 foizi, lekin 3 milliard so'mdan oshmagan miqdorda grantlar ajratilgan. Tadbirkorlik subyektlarining respublika hududida chet el taomlariga yoki alohida yo'nalishga ixtisoslashtirilgan mavzuli ovqatlanish shaxobchalarini, shuningdek, "KARAOKE" zallari va turistik ko'ngilochar muassasalarni tashkil etish xarajatlarining bir qismi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi huzuridagi byudjetdan tashqari Turizm sohasini qo'llab quvvatlash mablag'lari hisobidan har bir loyiha uchun 10 million so'm miqdorida qoplandi. O'zbekistonning yaxshi rivojlangan shaharlaridan biri Ko'hna Buxoro viloyatidir. Buxoro- viloyatning ma'muriy, iqtisodiy, va madaniy markazi. Buyuk ipak yo'lida yirik tijorat markazlaridan bo'lgan. O'zbekistonning janubiy-g'arbida, zarafshon daryosi quyi oqimida joylashgan. Muqaddas Buxoro O'zbekistonning sayyohlik durdonalaridan biridir. Buxoroning eng mashhur diqqatga sazovor joylari: Poi-Kalon me'moriy yodgorliklari, Ark qal'asi, Somoniylar maqbarasi, Chashmayi-Ayub maqbarasi, Mag'oki-Attar masjidi, Mirzo Ulug'bek madrasasi, Miri-Arab madrasasi, Labi-Hovuz ansambli, Sitorai-Mohi-Xossa, yetti pir ziyoratgohlari va boshqalar. Buxoroda 2021-yilda xorijiy sayyohlar soni 30 ming 800 nafarni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda bu ko'rsatgich 550 ming nafarga yetgan. Viloyatga tashrif buyurgan xorijlik sayyohlarning 58% MDH davlatlari, 21% Yevropa davlatlari, 17% Osiyo davlatlari, 4% Amerika qit'asi va boshqa yurtlar hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bundan tashqari viloyatga mahalliy sayyohlar 2million 700 mingdan ortiq mehmonlar Buxoroga tashrif buyurgan. O'rganishlardan ma'lum bo'lishicha, sayyohlarning Buxoroda bo'lish davri o'rtacha 3,5-4 kuni tashkil qilmoqda. Buxoroning iqtisodiy o'sishi uchun xizmat qiladigan asosiy yo'nalishlardan biri bu xizmatlar ko'rsatish – servis sohasi

hisoblanadi. Soha mutssadilarining ta'kidlashicha ,navbatdagi muhim vazifa sayyohlar, mahalliy mehmonlarning shaharda bo'lish muddatini cho'zish hisoblanadi. Buning uchun ularga namunali xizmat ko'rsatish sifatini yuqori darajaga ko'tarish zarur. Bu borada keyingi yillarda tarmoq faoliyatiga bevosita daxldor viloyat Madaniyat va turizm bosh boshqarmasi, Buxoro davlat muzey qo'riqxonasi, "Hunarmand" uyushmasi viloyat hududiy bo'linmasi kabi tashkilot hamda idoralar zimmasiga bir qator vazifalar yuklatildi. Muqaddas joylar ,avliyolar va pirlar haqida batafsil ma'lumot bera oladigan mutaxassislar hamda gidlar tayyorlash, turistlarning mazhabi, tariqati, qaysi din yoki mazhab vakillariga qannday taom, ovqat taklif qilishni, mehmonxona va ibodat joylarini qanday jihozlashni ilmiy yondashuvlari qilib bo'lmasligi ko'rsatib o'tilgan. Buxoroda sayyohlik oqimini ko'paytirishga xizmat qiluvchi muhim omillardan biri bu gastronomik turizmdir. Bu yo'nalishda Buxoro tajribasi asosida 50 ta tom qismida alohida milliy va sharqona ko'rinishda ta'mirlangan restoran hamda kafeteriy ko'rinishidagi gastronomik inshootlar tashkil etishga kirishildi. bugungi kunda buxoro tajribasi asosida joylarda 54ta ochiq teressa tashkil etildi. 1350ta yangi ish o'rni yaratilib, mehmonlarga yuqori darajada gastronomik xizmat ko'rsatilmoqda. 2023-yil yakunida shaharda turim sohasini rivojlantirish maqsadida 15ta mehmonxona, 20ta oilaviy mehmon uyi, 10ta hostel ishga tushirildi. Shuningdek, Buxoro shahrining salohiyati va mavjud imkoniyatlardan foydalangan holda yana 8ta markaziy ko'chada joylashgan tashkilotlarning 50taga yaqin zamonaviy dizayndagi binolari birinchi qavatida yuzdan ziyod restoran va kafeteriy, servis joylarini tashkil etish imkoniyati o'rganilmoqda. 2021-2022 yillarda hududiy investitsiya dasturlari hamda tashabbuskor tadbirkorlar tomonidan 54ta teressa tashkil etiladi. Bir vaqtning o'zida 2788 nafar mijozga xizmat ko'rsatish imkoniyati yaratiladi. Asosiysi, yangicha yo'nalish deya e'tirof etilayotgan bu loyiha mahalliy va xorijiy sayyohlarda birdek qiziqish uyg'otmoqda

XULOSA qilib aytganda Buxoroda servis xizmat ko'rsatish tizimini yaxshi yo'lga qoqanimizda , mehmonxonalarini zamonaviy va milliy urf-odatlarimiz bilan uyg'unlashgan holda qurganimizda , mehmonxonalar sonini ko'paytirganimizda , turistlarga yuqori malakali gidlarimizni birkitirgan holda Turizm sohasini yanada rivojlantirishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasining «Turizm to'g'risida»gi Qonuni. -T., 1999-yil 20 avgust. II. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va qarorlari
2. «O'zbekistonda turizm sohasi uchun malakali kadrlar tayyorlash to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 1999-yil 30-iyundagi PF-2332-sonli Farmoni.
3. «O'zbekiston Respublikasining turizm sohasini jadal rivojlantirishni ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 2-dekabrda PF-4861-sonli Farmoni.
4. «O'zbekiston Respublikasi turizm rivojlantirish davlat qo'mitasi faoliyatini tashkil etish to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 2-dekabrda PQ-2666-sonli Qarori.